



Bruxelles, den **XXX**
COM(2022) 31

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**En EU-strategi for standardisering
Fastsættelse af globale standarder til støtte for et modstandsdygtigt, grønt og digitalt
indre marked i EU**

En EU-strategi for standardisering

Fastsættelse af globale standarder til støtte for et modstandsdygtigt, grønt og digitalt indre marked i EU

I. Indledning — standarder til fremme af EU's værdier, politiske målsætninger og gennemførelse af lovgivning

Standarder er kernen i EU's indre marked. I løbet af de seneste 30 år har det europæiske standardiseringssystem leveret mere end 3 600 harmoniserede standarder, der giver virksomheder mulighed for at påvise overensstemmelse med EU-retten, samt mange flere europæiske standarder og tekniske specifikationer for at fremme interoperabilitet, EU-borgernes sikkerhed og miljøbeskyttelse. Europæiske standarder har givet store fordele for virksomheder og forbrugere, idet de har skabt lige vilkår for virksomhederne på det indre marked og øget forbrugernes tillid.

Konteksten for europæisk standardisering er i stigende grad blevet mere konkurrencepræget. Mange tredjelande har en offensiv tilgang til standardisering, hvilket giver deres industrier en konkurrencemæssig fordel med hensyn til markedsadgang og udrulningen af teknologi.

Europas konkurrenceevne, teknologiske suverænit, evne til at mindske afhængigheder og beskyttelsen af EU's værdier, herunder vores sociale og miljømæssige ambitioner, vil afhænge af, hvor vellykkede europæiske aktører er inden for standardisering på internationalt plan. Dette omfatter ikke kun stærke standardiseringskompetencer på tværs af industrien og den akademiske verden, men kræver også, at europæisk standardisering bliver mere smidig, fleksibel og fokuseret for at foregribe standardiseringsbehovene.

På samme tid skal europæisk standardisering reagere på et stadig hurtigere innovationstempo og levere standarder hurtigt, samtidig med at resultaterne bibeholder deres høje kvalitetsniveau. Andre, ofte private og ikke-europæiske industristyrede konsortier har lettere ved og er hurtigere til at udvikle standarder. Navnlig inden for nye og fremspirende teknologier formår det europæiske standardiseringssystem ofte ikke at levere rettidigt og mister derfor den vigtige first mover-fordel, som standardisering kan have.

Selv om europæisk standardisering har været en succeshistorie for oprettelsen af EU's indre marked, er standarders strategiske betydning ikke blevet tilstrækkeligt anerkendt, hvilket EU's lederskab inden for fastsættelse af standarder har lidt under. Det skal der laves om på. Under hensyntagen til den feedback, der er modtaget om køreplanen¹, foreslås der i denne strategi en række foranstaltninger, der igen skal sætte standarder i centrum for et modstandsdygtigt, grønt og digitalt indre marked i EU og styrke det europæiske standardiseringssystem's globale rolle.

II. Udnyttelse af det europæiske standardiseringssystem til at gennemføre den dobbelte grønne og digitale omstilling og støtte det indre markeds modstandsdygtighed

Den digitale og grønne omstilling af EU's industrier og et velfungerende og modstandsdygtigt indre marked afhænger af et standardiseringssystem, der i tilstrækkelig grad afspejler EU's politiske prioriteter. EU's ambitioner om en klimaneutral, modstandsdygtig og cirkulær økonomi kan ikke opfyldes uden europæiske standarder for prøvningsmetoder, forvaltningssystemer eller interoperabilitetsløsninger. I det globale kapløb om digitalt lederskab er evnen til at udforme internationale standarder for digitale produkter, processer og tjenester som globale benchmarks

¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Standardisation-strategy/feedback_en?p_id=25976796.

afgørende for EU's konkurrenceevne. Kort sagt vil EU's politiske ambitioner om en modstandsdygtig, grøn og digital økonomi ikke kunne opfyldes, hvis de ledsagende standarder defineres af andre regioner i verden.

Ud over det igangværende standardiseringsarbejde på tværs af de industrielle økosystemer står Den Europæiske Union derfor i dag over for kritiske "presserende standardiseringsbehov", hvor der er brug for standarder i de kommende år for at undgå strategisk afhængighed og for at vise EU's globale lederskab inden for grønne og digitale teknologier. På baggrund af analysen af den strategiske afhængighed i den opdaterede industristrategi² samt input fra interessenter gennem industrialliancer er der konstateret et presserende behov for udvikling af standarder på følgende strategiske områder: standarder til at overvinde de nuværende hindringer i forbindelse med covid-19-vaccine- og lægemiddelproduktion, standarder til støtte for genanvendelse af kritiske råstoffer, standarder til støtte for udrulningen af værdikæden for ren brint, standarder til støtte for kulstoffattig cement i betragtning af det betydelige potentiale for emissionsbesparelse, standarder for certificering af chips med hensyn til sikkerhed, ægthed og pålidelighed og datastandarder, der fremmer datainteroperabilitet, datadeling og videreanvendelse af data til støtte for de fælles europæiske dataområder.

For at løse disse presserende standardiseringsbehov og for bedre at kunne udpege og foregribe fremtidige presserende behov vil Kommissionen foreslå en række foranstaltninger.

For det første vil Kommissionen snarest gribe ind over for ovennævnte presserende standardiseringsbehov som afspejlet i det årlige EU-arbejdsprogram om standardisering for 2022. Kommissionen vil fremsætte standardiseringsanmodninger, samarbejde med de respektive interessegrupper rettidigt og hjælpe arbejdet, herunder med finansiering. Kommissionen opfordrer de europæiske standardiseringsorganisationer til at prioritere gennemførelsen af dette arbejde.

For det andet vil et nyt forum på højt plan samle repræsentanter for medlemsstaterne, europæiske standardiseringsorganisationer, nationale standardiseringsorganer, industrien, civilsamfundet³ og den akademiske verden for at hjælpe med at fastsætte prioriteter, rådgive om fremtidige standardiseringsbehov, koordinere en effektiv repræsentation af europæiske interesser i (internationale) standardiseringsfora og sikre, at europæiske standardiseringsaktiviteter opfylder behovene for at gøre EU's økonomi mere grøn, digital, retfærdig og modstandsdygtig. Derudover vil forummet arbejde på at styrke den tekniske ekspertise og de tekniske færdigheder vedrørende standarder. Særlige undergrupper vil fremme arbejdet på operationelt plan. Forummet på højt plan vil arbejde tæt sammen med eksisterende ekspertgrupper såsom industriforummet, ekspertgruppen for datainnovation, industrielle alliancer samt det europæiske forum for forskning på sikkerhedsområdet⁴. Dette giver standardiseringssamfundet mulighed for at reagere hurtigere og mere i overensstemmelse med innovatorernes og brugernes behov. Inddragelsen af Europa-Parlamentet og Rådet i drøftelserne om prioriteterne for EU-standardisering er afgørende for at sikre politisk samarbejde og vil blive fremmet gennem et årligt arrangement på højt plan.

For det tredje vil Kommissionen sammen med forummet på højt plan iværksætte en proces med at gennemgå de eksisterende standarder for at fastsætte behovene for revision af eksisterende eller udvikling af nye standarder med henblik på at opfylde målsætningerne for den europæiske grønne pagt og Europas digitale årti og styrke modstandsdygtigheden på det indre marked.

² COM(2021) 350 final.

³ Herunder forbrugerorganisationer, miljøorganisationer og sociale interessenter.

⁴ Forummet giver de nationale myndigheder mulighed for at udveksle synspunkter og erfaringer om, hvordan de vigtigste hindringer for udbredelsen af forskning på sikkerhedsområdet kan fjernes, og har til formål at støtte en konsekvent og strategisk tilgang til den politiske beslutningsproces vedrørende forskning på sikkerhedsområdet i EU.

For det fjerde vil Kommissionen på teknisk plan etablere et *EU-ekspertisecenter for standarder* for bedre at kunne koordinere og udnytte den eksisterende ekspertise inden for standardisering hos Kommissionen, EU-agenturerne og fællesforetagenderne. Ekspertisecentret vil i tæt samarbejde med medlemsstaterne arbejde på at foregribe fremtidige standardiseringsbehov, støtte arbejdet inden for prioriterede standardiseringsområder og overvåge internationale standardiseringsaktiviteter. Ekspertisecentret vil gøre det muligt at reagere bedre på den offentlige sektors anmodninger om udvikling af retningslinjer og specifikationer på områder som eID, e-forvaltning eller den europæiske blockchaintjenesteinfrastruktur. Kommissionen vil oprette en stilling som ledende standardiseringsansvarlig, der skal styre arbejdet i *ekspertisecentret* og sikre overordnet tilsyn med og koordinering af de forskellige standardiseringsaktiviteter i hele Kommissionen.

For det femte vil Kommissionen i partnerskab med de europæiske standardiseringsorganisationer arbejde på løsninger og opstille klare mål for at fremskynde alle trin i udviklingen af standarder, der understøtter gennemførelsen af EU-lovgivningen. Dette kræver en øget indsats fra alle sider. Det indebærer desuden en forbedring af overensstemmelsen mellem nyligt udviklede standarder og EU-retten for at lette deres rettidige vedtagelse. Det kræver endvidere, at de europæiske standardiseringsorganisationer afkorter tiden mellem vedtagelsen af en harmoniseret standard og dens formelle levering til Kommissionen⁵. Selv om tidsrummet mellem levering og offentliggørelse af referencen i *Den Europæiske Unions Tidende* blev kortere i 2020 og 2021, vil Kommissionen stadig arbejde på hurtigere offentliggørelse af standarder, samtidig med at den opfylder sit ansvar for at kontrollere, om de opfylder EU-rettens krav.

Inden for forretningsservice har fremgangen historisk set været relativt langsom, og tjenesteydelsesstandarder udgør stadig kun 2 % af alle europæiske standarder. Kommissionen har gjort fremskridt med sin vurdering af de mest relevante områder, hvor harmoniserede standarder kan forbedre konkurrenceevnen og mindske markedshindringer, herunder tjenesteydelsesstandarder for avanceret produktion og byggeri. Kommissionen samarbejder med interessenter for at fremme dette arbejde med forretningsservice.

Offentlige indkøb som et redskab til at fremme udbredelsen af standarder for innovative, grønne og digitale produkter er et andet område, som Kommissionen vil vurdere sammen med interessenterne.

⁵ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012 om europæisk standardisering (COM(2022) 30).

Kommissionen vil:

- samarbejde med de europæiske standardiseringsorganisationer, interessenter og andre partnere om straks at håndtere de udpegede presserende standardiseringsbehov for så vidt angår covid-19-vaccine- og lægemiddelproduktion, genanvendelse af kritiske råstoffer, værdikæden for ren brint, kulstoffattig cement, chipcertificering og datastandarder
- oprette et forum på højt plan for at bistå Kommissionen med at foregribe kommende standardiseringsprioriteter og samarbejde med Europa-Parlamentet og Rådet for at sikre politisk samarbejde om disse prioriteter
- afspejle standardiseringsprioriteterne i det årlige EU-arbejdsprogram om standardisering fra 2022 og fremefter
- gennemgå de eksisterende standarder for at fastsætte behovene for revision af eksisterende eller udvikling af nye standarder med henblik på at opfylde målsætningerne for den europæiske grønne pagt og Europas digitale årti og styrke modstandsdygtigheden på EU's indre marked
- etablere et *EU-ekspertisecenter for standarder* for at samle standardiseringsekspertise og udpege en ledende standardiseringsansvarlig, som skal styre dette netværk og sikre Kommissionens tilsyn med tilpasningen af standardiseringsaktiviteterne til EU's politiske mål og strategiske interesser
- samarbejde med de europæiske standardiseringsorganisationer om konkrete løsninger og mål for at fremskynde udviklingen og vedtagelsen af standarder og gennemføre konkrete løsninger for at opnå større sammenhæng i de standarder, der tilbydes til offentliggørelse ved henvisning i *Den Europæiske Unions Tidende*.

III. Opretholdelse af det europæiske standardiseringssystemets integritet, inklusivitet og tilgængelighed — indførelse af principper for god forvaltningspraksis

Inden for det europæiske standardiseringssystem har de europæiske standardiseringsorganisationer, Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN), Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering (Cenelec) og Det Europæiske Standardiseringsinstitut for Telekommunikation (ETSI) en privilegeret og fremtrædende rolle: De er de eneste organisationer, der er berettigede til at arbejde med standardiseringsanmodninger fra Kommissionen. Denne rolle følger af EU-lovgiverens valg om at anmode disse privatretlige organisationer om at udvikle standarder og standardiseringspublikationer, jf. artikel 10 i forordning (EU) nr. 1025/2012 om europæisk standardisering.

De europæiske standardiseringsorganisationers særlige status kommer med ansvar. Mere end nogensinde skal standarder ikke kun omhandle tekniske komponenter, men også omfatte EU's grundlæggende demokratiske værdier og interesser samt grønne og sociale principper. For eksempel har standarder for cybersikkerhed eller modstandsdygtigheden for den kritiske infrastruktur en strategisk dimension. Dette er særlig vigtigt for så vidt angår harmoniserede standarder, der er vedtaget på grundlag af EU's harmoniseringslovgivning, og hvis referencer er blevet offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, som Domstolen anså for en del af EU-retten med henblik på fortolkningen af disse standarder⁶. For at sikre, at det europæiske standardiseringssystem leverer resultater i denne henseende, bør der træffes foranstaltninger til at sikre, at standardiseringssystemet fremmer EU's interesser og værdier.

Kommissionen er bekymret over, at beslutningsprocesserne i dag i de europæiske standardiseringsorganisationer, navnlig hos ETSI, tildeler visse virksomhedsinteresser en ulige stemmevægt: Nogle multinationale selskaber har opnået flere stemmer end de organer, der repræsenterer alle interessenterne. Derfor mener Kommissionen, at der er behov for at indføre administrative principper og principper for god forvaltningspraksis, når de europæiske standardiseringsorganisationer reagerer på anmodninger om europæisk standardisering og udvikler standarder, der anvendes til at vise, at de regler, der pålægges i EU-borgernes interesse, overholdes.

⁶ Domstolens dom af 27. oktober 2016, C-613/14, ECLI:EU:C:2016:821. .

Kommissionen fremlægger derfor i dag et forslag til forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1025/2012. Dette forslag foreskriver, at for at kunne modtage standardiseringsanmodninger fra Kommissionen skal de delegerede i de nationale standardiseringsorganer i EU og EØS være dem, der har beslutningsbeføjelser i hver fase af udarbejdelsen af en standard, som Kommissionen har anmodet om. Gennem en afbalanceret repræsentation, der omfatter samfundets interesser i nationale standardiseringsorganer, vil dette øge processens åbenhed, gennemsigtighed og inklusivitet.

SMV'er er vigtige drivkræfter for innovation og brugere af standarder. Deres adgang til standardudviklingsprocesser og til standarder skal dog forbedres. Artikel 6 i forordning (EU) nr. 1025/2012 indeholder bestemmelser om mere SMV-venlige vilkår (fri adgang til udkast til standarder, adgang til nationale standardiseringsorganers aktiviteter, anvendelse af særlige satser på standarder osv.).

Med dette for øje og som supplement til ændringen af forordning (EU) nr. 1025/2012 opfordrer Kommissionen de europæiske standardiseringsorganisationer til at fremsætte forslag inden udgangen af 2022 med henblik på at modernisere deres forvaltning. Dette bør omfatte håndtering af ujævn og ugenomsigtig repræsentation af industrielle interesser og øget inddragelse af SMV'er, civilsamfundet og brugerne. De europæiske standardiseringsorganisationer bør også overveje fri adgang til standarder og andre resultater. Kommissionen er rede til at indgå i en konstruktiv dialog med de europæiske standardiseringsorganisationer ved brug af de eksisterende fora til at hjælpe dem med at nå dette mål. Hvis der ikke gøres tilstrækkelige fremskridt, vil Kommissionen om nødvendigt overveje at foreslå en revision af forordning (EU) nr. 1025/2012. Kommissionen vil iværksætte en evaluering af forordning (EU) nr. 1025/2012 i andet kvartal af 2022.

Der kan gøres mere på nationalt plan for at forbedre adgangen til selve standardiseringsudviklingen og standarderne. Kommissionen vil derfor iværksætte en peerevaluering mellem EU's medlemsstater og nationale standardiseringsorganer for at udveksle god praksis og fremme nye idéer til, hvordan man kan fremme SMV-venlige forhold og inddrage civilsamfundet og brugere fra hele Unionen. Desuden vil Kommissionen udnytte eksisterende netværk — herunder Enterprise Europe-netværket — til at nå ud til et bredere publikum for SMV'er og tilrettelægge uddannelsesaktiviteter, informationsmøder og vejledende materiale.

Den seneste lovgivning⁷ og Kommissionens forslag⁸ giver Kommissionen beføjelse til at vedtage tekniske eller fælles specifikationer ved hjælp af gennemførelsesretsakter i særlige tilfælde. I betragtning af den rolle, som harmoniserede standarder spiller i EU's harmoniseringslovgivning, er denne mulighed blevet integreret som en alternativ løsning for at sikre, at offentlighedens interesse tilgodeses, når harmoniserede standarder mangler og er utilstrækkelige. For at undgå en fragmentering af de sektorspecifikke tilgange vil Kommissionen arbejde hen imod en tværgående tilgang med hensyn til kriterier og processer for, hvornår og på hvilke betingelser Kommissionen kan bemyndiges til at udarbejde fælles specifikationer ved hjælp af gennemførelsesretsakter i de tilfælde, hvor den relevante lovgivning indeholder bestemmelser herom. Dette kan f.eks. være tilfældet, når standarder er forsinkede, eller processen blokeres på grund af manglende enighed mellem interessenterne. Det nyoprettede *EU-ekspertisecenter*, der er bebudet i denne strategi, vil tilvejebringe den nødvendige tekniske ekspertise til at udvikle disse fælles specifikationer.

Kommissionen:

- fremlægger et lovgivningsforslag om ændring af forordning (EU) nr. 1025/2012, hvori den

⁷ Forordning (EU) 2019/1009 om EU-gødningsprodukter, forordning (EU) 2017/745 om medicinsk udstyr, forordning (EU) 2017/746 om medicinsk udstyr til in vitro-diagnostik, direktiv (EU) 2016/2102 om tilgængeligheden af offentlige organers websteder og mobilapplikationer og forordning (EU) 2019/881 om cybersikkerhed.

⁸ Om kunstig intelligens (COM(2021) 206), batterier og udtjente batterier (COM(2020) 798), maskinprodukter (COM(2021) 202) og brint- og gasmarkedet (COM(2021) 804).

foreslår grundlæggende kriterier, der skal overholdes ved behandling af anmodninger om europæisk standardisering i henhold til artikel 10 i forordning (EU) nr. 1025/2012

- opfordrer de europæiske standardiseringsorganisationer til inden udgangen af 2022 at fremsætte forslag til modernisering af deres forvaltningspraksis med henblik på fuldt ud at repræsentere de offentlige interesser og interesser hos SMV'er, civilsamfundet og brugere og lette adgangen til standarder
- vil iværksætte evalueringen af forordning (EU) nr. 1025/2012 for at vurdere, om den stadig er egnet til formålet
- vil iværksætte en peerevaluering blandt medlemsstaterne og de nationale standardiseringsorganer inden udgangen af 2022 for at opnå en bedre inklusivitet, herunder blandt civilsamfundet og brugere, og SMV-venlige vilkår for standardisering
- vil udvikle en horisontal tilgang til udviklingen af tekniske eller fælles specifikationer gennem gennemførelsesretsakter i henhold til sektorspecifik lovgivning.

IV. Fastsættelse af globale standarder: støtte til EU's førende position som frontløber inden for nøgleteknologier og fremmer EU's kerneværdier

Traditionelt set har Den Europæiske Union haft et stærkt globalt fodaftryk inden for internationale standardiseringsaktiviteter og gode resultater med hensyn til at overføre internationale standarder til europæiske standarder. I dag er europæiske eksperter og nationale standardiseringsorganer fortsat vigtige aktører, men det geopolitiske landskab har ændret sig betydeligt i de seneste år: Andre aktører følger en langt mere aggressiv tilgang til international standardisering end EU og har opnået indflydelse hos internationale standardiseringsudvalg. EU's mål er at udforme internationale standarder i overensstemmelse med EU's værdier og interesser, men det er i stærk konkurrence med andre⁹.

EU og dets medlemsstater skal fremme en mere strategisk tilgang til internationale standardiseringsaktiviteter, navnlig hos Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU), Den Internationale Standardiseringsorganisation (ISO) og Den Internationale Elektrotekniske Kommission (IEC), men også hos andre relevante globale partnerskaber, fora og konsortier¹⁰, for at sikre EU's globale konkurrenceevne, sikkerhed og åbne strategiske autonomi samt EU's evne til at fremme sine værdier.

EU's medlemsstater, standardiseringsorganer og industrier koordinerer ikke med hinanden i tilstrækkelig grad og deler ikke deres ressourcer på en effektiv måde, og de er derfor ikke tro mod Verdenshandelsorganisationens (WTO) internationale standardiseringsprocesser og -principper, såsom åbenhed, gennemsigtighed og konsensus. Dette har ført til en situation, hvor andre regioner i verden går forrest på følsomme områder som lithiumbatterier, ansigtsgenkendelse eller digitale tvillinger i internationale tekniske udvalg og promoverer deres teknologiske løsninger, som ofte er uforenelige med EU's værdier, politik og lovgivningsmæssige rammer.

Koordineringen mellem EU's medlemsstater, de nationale standardiseringsorganer og EU's interessenter skal forbedres for at styrke EU's stemme inden for global standardisering. *EU-eksperisecentret for standarder* vil overvåge relevante internationale standardiseringsaktiviteter, og koordineringen vil blive fremmet på politisk plan gennem forummet på højt plan som bebudet i denne strategi.

En særlig kritisk situation vedrører standardisering af internettet for at fremme et frit, åbent, tilgængeligt, inklusivt og sikkert globalt internet. I de senere år er den internationale standardisering af internetprotokoller i stigende grad blevet politiseret, hvilket risikerer at begrænse udviklingen af det

⁹ Se også analysen i Kommissionens strategiske fremsynsrapport (2021).

¹⁰ F.eks. 3GPP, OneM2M, IETF, IEEE, W3C, OASIS, ECMA International og UN/CEFACT.

globale åbne internet og hæmme digitaliseringsprocessen i hele verden. Kommissionen vil aktivt behandle dette spørgsmål: I tæt samarbejde med ligesindede partnere, der knytter sig til arbejdet i G7¹¹ og handels- og teknologirådet mellem EU og USA, vil den arbejde hen imod øget europæisk tilstedeværelse i relevante internationale fora. Det nyligt oprettede *EU-ekspertisecenter for standarder*, der er bebudet i denne strategi, vil støtte dette arbejde. Kommissionen vil overvåge anvendelsen af internationalt vedtagne vigtige internetstandarder og gøre disse data og relaterede eksempler på god praksis tilgængelige på et europæisk websted for overvågning af internetstandarder. Kommissionen vil også foreslå mulige politiske foranstaltninger til at fremme udbredelsen af vigtige internetstandarder såsom IPv6¹².

Som følge af indførelsen af bæredygtighedskrav i forbindelse med miljøvenligt design og det kommende initiativ for bæredygtige produkter vil det være et krav, at der udvikles standarder for det europæiske marked. EU bør arbejde på at fremme en global vedtagelse af disse standarder for at sikre en bredere international forfølgelse af de underliggende politiske mål og en konkurrencemæssig fordel for de industrier, der er først på markedet.

Kommissionen overvåger også den internationale standardisering af forvaltningen af rumtrafikken og er i færd med at udvikle en EU-tilgang i betragtning af dens direkte indvirkning på en sikker og bæredygtig udnyttelse af det ydre rum og rumteknologiernes rolle i EU's forsøg på at opnå teknologisk suverænit. Som led i sin handlingsplan for synergier mellem civil-, forsvars- og rumindustrierne¹³ vil Kommissionen i tæt samarbejde med andre vigtige interessenter fremlægge en plan for at fremme anvendelsen af eksisterende hybride standarder for det civile område og forsvarsområdet og indtage en ledende rolle i udviklingen af nye standarder på internationalt plan.

Kommissionen opfordrer EU's medlemsstater til at støtte, at civilsamfundet, SMV-eksperter, fagforeninger og forbrugerrepræsentanter deltager i internationale standardiseringsaktiviteter. Da standarder ikke kun regulerer det tekniske aspekt af et produkt, men kan have en indvirkning på mennesker, arbejdstagere og miljøet, kan en inklusiv tilgang med inddragelse af flere interessenter medføre, at udarbejdelsen af standarder underkastes vigtige kontroller.

EU's sociale, miljømæssige og etiske værdier deles med mange ligesindede globale partnere. I handelsaftaler indgået af EU spiller kapitler om tekniske handelshindringer og god reguleringspraksis allerede en rolle med hensyn til at fremme EU's standardiseringsmål, navnlig ved at fremme handelspartneres vedtagelse af internationale standarder og via samarbejde mellem de respektive standardiseringsorganer. Der er dog plads til en mere strategisk tilgang til at udnytte handelsaftaler og partnerskaber til at støtte fælles interesser under fastsættelsen af internationale standarder med centrale partnere. De igangværende drøftelser med USA om mere samarbejde og flere samarbejdsforanstaltninger inden for rammerne af handels- og teknologirådet mellem EU og USA eller fremtidige drøftelser om standarder i de planlagte digitale partnerskaber med Japan, Republikken Korea og Singapore er gode eksempler på EU's standardiseringsamarbejde med internationale partnere.

Kommissionen vil fortsætte sin dialog med andre lande såsom Kina og undersøge mulige samarbejdsområder, f.eks. til støtte for den europæiske grønne pagt. For at styrke Unionens økonomiske forhold til nabolandene og andre vigtige partnerregioner såsom Afrika, Latinamerika og Caribien er det nødvendigt at fremme og lette disse landes vedtagelse af europæiske og internationale standarder samt deres deltagelse i fastsættelsen af standarder. Med henblik herpå vil Kommissionen udvikle initiativer, herunder på grundlag af eksisterende partnerskaber og samarbejdsprojekter mellem de europæiske standardiseringsorganisationer og standardiseringsorganer i tredjelande. Den vil også

¹¹ Ministererklæring fra mødet mellem ministrene for digitalisering og teknologi i G7-gruppen (28. april 2021)

¹² JOIN(2020) 18.

¹³ COM(2021) 70 final.

udnytte Global Gateway-strategien til at fremme disse standarder gennem sine infrastrukturfinansieringsaktiviteter¹⁴. Det internationale forsknings- og innovationssamarbejdes rolle er lige så vigtig for at fremme EU's førende rolle som global standardudsteder.

Kommissionen vil:

- oprette en mekanisme sammen med EU's medlemsstater og nationale standardiseringsorganer til at overvåge, udveksle oplysninger, koordinere og styrke den europæiske tilgang til international standardisering (ISO, IEC, ITU og andre relevante internationale fora) med støtte fra *EU-ekspertisecentret for standarder*
- fremme udviklingen og udbredelsen af internationale standarder for et frit, åbent, tilgængeligt og sikkert globalt internet og oprette et europæisk websted for overvågning af internetstandarder
- overvåge den effektive gennemførelse af eksisterende forpligtelser om standardisering i EU's handelsaftaler og anvende sådanne handelsaftaler samt dialoger om lovgivning og digitale partnerskaber til at samarbejde om standardisering med ligesindede partnere på strategiske områder og samordne holdninger i internationale standardiseringsorganer
- fremme internationalt samarbejde om standardisering og EU-standarder med instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde — et globalt Europa (NDICI-GE) og Horisont Europa med henblik på at støtte interessenternes deltagelse i international standardisering (SMV'er, civilsamfundet og akademikere)
- finansiere standardiseringsprojekter i udvalgte afrikanske lande som led i sin politik for udviklingssamarbejde og Global Gateway. EU vil fremme centrale europæiske standarder i partnerlande med tiltrædelsesperspektiver/som er tættere forbundet til EU's indre marked, og denne proces begynder i EU's naboområder.

V. Banebrydende innovation, der fremmer rettidige standarder

EU's lederskab inden for standardisering afhænger af innovationskapaciteten for dets industrielle økosystemer. EU's forsknings-, udviklings- og innovationsprojekter giver nye teknologier mulighed for at nå en mere moden fase, hvilket fremmer deres anvendelighed på en større skala samt deres udbredelse på markedet. Derfor skal Europas FoI-grundlag, herunder via Horisont Europa og dets foregående programmer, udnyttes i større grad til at udpege og overføre relevant forskning til nye standarder.

Der er et uudnyttet potentiale i EU-finansieret prænormativ forskning til støtte for standardiseringsbehov. En passende tildeling af ressourcer til prænormativ forskning kan bidrage til at sikre, at Europa går forrest inden for internationale standardiseringsprocesser. Kommissionens årlige "fremtidsstudier om standardisering" under initiativet om at indarbejde mere forskning i standarder ("Putting Science into Standards" — PSIS) i samarbejde med CEN og CENELEC er en vigtig foranstaltning til at udpege fremtidige standardiseringsmuligheder på et tidligt tidspunkt og bygge vigtige broer mellem forskerkredse, innovatorer og standardiseringssamfund.

Horisont Europa og forsknings- og uddannelsesprogrammet for Euratom, herunder deres direkte aktioner og partnerskaber, såsom fællesforetagender og programmet for et digitalt Europa, samt EFR's fælles køreplaner for industriteknologi spiller en vigtig rolle. De foregriber standardiseringsbehov og forbinder strategiske prioriteter med prænormativ forskning. Derfor tager evalueringen og gennemgangen af EU-finansierede FUI-projekter allerede højde for standardiseringsbehov, f.eks. som en del af centrale resultatindikatorer og rapporteringsforpligtelser.

Kommissionen vil vurdere, hvordan man bedre kan støtte forskere og innovatorer, der deltager i EU-finansierede FUI-projekter, så de kan deltage i relevante standardiseringsaktiviteter. Den vil lancere en "standardiseringsbooster", som er en platform, der skal hjælpe modtagere, hvis forskningsresultater under Horisont 2020 og Horisont Europa sandsynligvis vil føre til revision eller udarbejdelse af en

¹⁴ JOIN(2021) 30.

standard, med at teste deres resultaters relevans for standardisering. Inddragelse af forsknings- og innovationssamfundet på et tidligt tidspunkt i udviklingen af standarder giver også mulighed for at opbygge ekspertise og færdigheder inden for standardisering. I dag betragter forskere, spin-off-virksomheder og nystartede virksomheder ofte ikke standardisering som en prioritet. De er ikke altid klar over fordelene ved standardisering, de besidder ikke de nødvendige ressourcer, eller de mener, at den tid, der bruges på standardiseringsaktiviteter, ikke kan betale sig. En konsekvent tilgang til at lette standardiseringsaktiviteter og øge den strategiske bevidsthed blandt forskere og innovatorer vil blive fremmet gennem en særlig europæisk adfærdskodeks for forskere om standardisering.

Ud over FUI afhænger en vellykket udbredelse af standarder direkte af, hvor hurtigt førende markeder kan etableres i hele Unionen. Opbygning af en kritisk masse til hurtig udbredelse af teknologier såsom forbundne biler, intelligente fabrikker og digitale sundhedssystemer skaber europæisk fremdrift, der støtter EU's lederskab på disse områder. I den forbindelse er implementeringsprogrammer som Connecting Europe-faciliteten (CEF) og programmet for et digitalt Europa afgørende for opbygningen af industriel kapacitet omkring globale standarder i Europa, og deres rolle bør styrkes i fremtiden.

Fremtidens standarder bør ikke være tekster men maskinlæsbare formater, som er mere brugervenlige, navnlig for SMV'er. Kommissionen vil støtte dette skift. Desuden vil den opfordre de europæiske standardiseringsorganisationer til at integrere open source-løsninger i deres aktiviteter, som kan give SMV'er hurtige interoperabilitetsløsninger i forbindelse med udbredelsen af teknologiske løsninger.

Kommissionen vil:

- lancere en "standardiseringsbooster" for at støtte forskere under Horisont 2020 og Horisont Europa med at teste deres resultaters relevans for standardisering
- senest medio 2022 udvikle en adfærdskodeks for forskere om standardisering for at styrke forbindelsen mellem standardisering og forskning/innovation via det europæiske forskningsrum (EFR).

VI. Sikring af fremtidens standardiseringsekspertise — behovet for uddannelse og færdigheder

Anvendelsen af standarder er stigende, standardiseringens betydning for konkurrenceevnen og almenvellet er ubestridt, men den generelle bevidsthed om og uddannelse inden for standardisering er forholdsvis begrænset. Der findes ingen formel uddannelse eller erhvervsuddannelse om standardisering. Mange EU-virksomheder — uanset om de er store eller små — mangler en struktureret og strategisk tilgang til standardisering, der afspejler deres relevans for forskellige økonomiske aktiviteter, hvad enten der er tale om overholdelse af lovgivningen, markedsadgang eller generel forretningsstrategi.

Dette er bekymrende og afspejles i de generelle vanskeligheder med at rekruttere tekniske eksperter til at udvikle standarder. Det europæiske standardiseringssystem succes afhænger af, at en lang række eksperter fra industrien, offentlige forvaltninger, civilsamfundet, forskningsinstitutioner eller den akademiske verden leverer resultater inden for alle de kritiske aspekter af udviklingen af standarder. Det er i høj grad takket være investeringer fra virksomheder, universiteter, forskningsinstitutioner og offentlige forvaltninger, at det europæiske standardiseringssystem har været en succes. Europa har brug for de bedste standardiseringseksperter for at kunne forfølge sine globale ambitioner og støtte et digitalt, grønt og modstandsdygtigt indre marked på en vellykket måde.

Problemet forværres af et kommende generationsskifte. Mange af de eksperter, som har arbejdet med standardisering i de seneste årtier, vil gå på pension. Samtidig bliver standardiseringslandskabet mere komplekst: Nye teknologiske udfordringer og horisontale overvejelser — såsom kunstig intelligens, databeskyttelse og cybersikkerhed — vil kræve nye færdigheder til udviklingen af standarder. Standardiseringsaktiviteterne er fordelt over forskellige niveauer med initiativer i nationale,

europæiske og internationale organisationer, der informerer om tendenser inden for og udbredelsen af standardisering.

På uddannelsesområdet kan udviklingen af særlige standardiseringsmoduler inden for erhvervs-, rets- og ingeniøruddannelser være et vigtigt incitament til at øge bevidstheden om og kendskabet til standardisering. Kommissionen vil fremme tilrettelæggelsen af temadage om standardisering på universiteter for at sprede bevidstheden herom blandt akademikere og studerende. Platforme mellem akademikere, der er aktive inden for standardisering, såsom Kommissionens "EU Academy"¹⁵, kan udgøre et forum for udveksling og stimulering af udviklingen af undervisningsmoduler.

Mere opsøgende arbejde i regioner og klynger kan være effektive metoder til at fremme viden om standardisering og tilskynde til udvikling af standardiseringsekspertise gennem erhvervsrettet uddannelse (VET). Der er potentiale i prænormative aktiviteter inden for EU's finansieringsprogrammer, hvor forskere opnår vigtig viden, der kan bidrage til standardudvikling. Indtil videre har der ikke været nogen initiativer til at udnytte denne ekspertise blandt forskere, og Kommissionen vil begynde med at undersøge et dedikeret forskningsnetværk om standarder inden for rammerne af tiltag vedrørende samarbejde om videnskab og teknologi (COST).

Kommissionen vil:

- tilrettelægge temadage om standardisering på universiteter for at sprede bevidstheden herom blandt akademikere og studerende
- udrulle initiativer for unge forskere og netværk fra Horisont Europa og forsknings- og uddannelsesprogrammet for Euratom, herunder COST-sammenslutningen, for at udnytte forskning og innovation gennem standardisering og prænormativ forskning
- anvende Kommissionens "EU Academy"-platform til formidling af uddannelsesmateriale om standardisering med henblik på e-læring og fremme udviklingen og formidlingen af akademiske undervisningsmoduler vedrørende standardisering inden for forummet på højt plan for at tiltrække og uddanne unge fagfolk i standardisering og fremme omskolingsmuligheder.

VII. Vejen frem — det europæiske standardiseringssystemets fremtid

Standarder udgør ikke et formål i sig selv. De indgår i politiske målsætninger, der omhandler industriel konkurrenceevne, den frie bevægelighed for varer og tjenesteydelser på det indre marked, innovation, sikkerhed, forbruger-, arbejdstager- og miljøbeskyttelse samt åben strategisk autonomi og en klimaneutral, modstandsdygtig og cirkulær økonomi. Det er derfor af afgørende betydning at sikre anvendeligheden, effektiviteten og nytten af standarder langs industrielle værdikæder, herunder SMV'er og samfundsaktører.

EU har potentiale til at være frontløber og føre an i fastsættelsen af internationale standarder, hvor det kan udnytte sit samarbejde med andre ligesindede internationale partnere, navnlig med hensyn til fremtidige teknologiområder af strategisk interesse. Kommissionen er derfor fast besluttet på at gøre det europæiske standardiseringssystem mere funktionelt og smidigt samt levere standarder, der gør vores industrier mere konkurrencedygtige, tjener EU's offentlige interesser, fremmer bæredygtighed samt bevarer og styrker demokratiske værdier.

Gennemsigtighed i standardiseringsprocessen vil bidrage til at fjerne flaskehalse i processen for udvikling af standarder og gøre det europæiske standardiseringssystem mere effektivt. Gennemsigtighed vil også give offentlige og private aktører mulighed for bedre at forstå de nuværende mangler ved og de fremtidige behov til standarder.

Inddragelse af og regelmæssige bidrag fra alle relevante aktører — herunder de interinstitutionelle partnere, europæiske standardiseringsorganisationer, civilsamfundet, industrien og den akademiske

¹⁵ <https://academy.europa.eu/>.

verden — og effektiviteten af kontrolforanstaltningerne vil være afgørende for det europæiske standardiseringssystemes succes.

Med denne strategi understøtter Kommissionen EU's rolle som global frontløber i udviklingen af standarder, der støtter EU's værdier og giver industrien en konkurrencefordel.

Kommissionen vil:

- sammen med det årlige EU-arbejdsprogram og den rullende plan for IKT-standardisering for europæisk standardisering offentliggøre en oversigt over de planlagte, igangværende og afsluttede standardiseringsaktiviteter for at have større gennemsigtighed i det europæiske standardiseringssystem.